

³³ GAK, Collectie 'F.Q.I.', Inventarisnummer 2 (3-10-1875).

³⁴ Dat gebeurde bijvoorbeeld in 1878 toen 18 van de ongeveer 70 leden hun lidmaatschap opzegden vanwege onenigheid over een reglementswijziging. Zie: GAK, Collectie 'F.Q.I.', Inventarisnummer 2 (31-5-1878). Het aantal leden van F.Q.I. liep van 1863 tot 1894 langzaam op, van ongeveer 40 tot 118. Na die periode daalde het aantal leden tot een dieptepunt van 23 in 1904 na het vertrek van de helft van de studenten naar de Vrije Universiteit te Amsterdam. Overigens waren haast alle theologiestudenten lid van het corps.

³⁵ GAK, Collectie 'F.Q.I.', Inventarisnummer 2 (21-9-1872).

³⁶ Hagendijk, R., *Het studentenleven. Opkomst en verval van de traditionele studentenkultuur* (Amsterdam 1980) 45-50.

³⁷ Corpsleden waren vooral afkomstig uit de adel, het patriciaat en gegoede burgerij. Zie: Hillige, S., Fennema, M., 'Studentencorpora en elitevorming' in: *Amsterdams Sociologisch Tijdschrift* 19 (1992) 109-115.

³⁸ Na een rechtszaak over corseigendommen en corpsnaam, nam het corps van de in 1944 uitgetreden Gereformeerde Kerken in Nederland (vrijgemaakt) in 1950 de naam *Fides Quaerit Intellectum* – Geloof

Soms liepen de emoties zo hoog op dat zowel individuele leden als grote groepen van het corps opstapten, om overigens vaak na enige tijd weer lid te worden.³⁴

De belangrijkste activiteit was zonder twijfel de Vrije Krans, die vanaf 1872 maandelijks werd gehouden.³⁵ Op die krans werd volop geciteerd, gedramatiseerd, er werden lezingen gehouden over allerlei onderwerpen en soms werd het geheel opgeluisterd met een muziekuitvoering. Het uitgebreide verenigingsleven kende vrijwel dezelfde subverenigingen als andere corpora.³⁶ Er bestonden diverse literaire verenigingen, toneelverenigingen, muzikale clubs, gymnastische clubs en theologische verenigingen. Een groot verschil met universiteitscorporata was uiteraard de sociale herkomst van de leden. De corpsleden aan een universiteit waren vooral afkomstig uit de hogere klassen.³⁷ De sociale samenstelling van F.Q.I. - voornamelijk geschoolde arbeiders, kleine burgerij en landbouwers - verschilde daar nogal van. Hoewel gedurende de negentiende eeuw het niveau van vooropleiding in Kampen toenam, vervulde het corps evenals de 'vrijdagavondkrans' dan ook een sterk beschavende functie.

Een volledig overzicht voert hier veel te ver, maar toch is het goed even stil te staan bij de periodisering. Het onderzoek naar F.Q.I. stopt niet voor niets in 1902. Met het dramatische vertrek van de erudiete docent Bavinck en zijn medestander Biesterveld - gevolgd door de helft van de studenten - naar de Vrije Universiteit te Amsterdam werd een periode afgesloten. Het gehalveerde corps bleef weliswaar functioneren, maar de drie invalshoeken zijn daarvoor steeds minder bruikbaar. De verzuiling werd verzuildeid, het daaraan gekoppelde beschavingsoffensief nam in kracht af en de genootschappelijke aspecten van F.Q.I. werden steeds studentikozer. Ook speelden vooral theologische leerkwesities in deze periode een grote rol. Dat leidde in 1944 zelfs tot een splitsing van het corps langs kerkelijke lijnen.³⁸ Na de Tweede Wereldoorlog bloeide het corpsleven weer op, maar in de jaren zestig bleek het traditionele corpsleven veel studenten niet meer aan te spreken, waardoor 1968 het laatste actieve jaar werd. Hoewel het corps nooit officieel is opgeheven, werd er in 1977 geen wettelijk vereiste verlenging van Koninklijke Goedkeuring meer aangevraagd en stierf F.Q.I. een langzame dood.³⁹

De plaats van Fides Quaerit Intellectum binnen de verzuiling

Een motivatie voor het onderzoek naar *Fides Quaerit Intellectum* is de veronderstelling dat de orthodox-protestantse zuilvorming wel erg gemakkelijk vereenzelvigd wordt met de ideeënwereld en organisatie rondom Kuyper cum suis. De gedachte dat Kuyper de eenvoudige en arme 'kleine luyden' door middel van de verzuiling emancipeerde is weliswaar terecht, maar laat onverlet dat grote